בארץ מצרים: ותחלינה שבע שני הרעב לבוא כאשר
אשר אמר יוסף ויהי רעב בכל הארצות ובכל ארץ
מצרים היה לחם: ותרעב כל ארץ מצרים ויצעק העם
אל פרעה ללחם ויאמר פרעה לכל מצרים לכו אל יוסף
אשר יאמר לכם תעשו: והרעב היה על כל פני הארץ
ויפתח יוסף את כל אשר בהם וישבר למצרים ויחזק
הרעב בארץ מצרים: וכל הארץ באו מצרימה לשבר
אל יוסף כי חזק הרעב בכל הארץ: וירא יעקב כי יש
שבר במצרים ויאמר יעקב לבניו למה תתראו: ויאמר
הנה שמעתי כי יש שבר במצרים רדו שמה ושברו
לנו משם ונחיה ולא נמות: וירדו אחי יוסף עשרה
לשבר בר ממצרים: ואת בנימין אחי יוסף לא שלח
יעקב את אחיו כי אמר פן יקראנו אסון: ויבאו בני
ישראל לשבר בתוך הבאים כי היה הרעב בארץ כנען:
ויוסף הוא השליט על הארץ הוא המשביר לכל עם
הארץ ויבאו אחי יוסף וישתחוו לו אפים ארצה:
וירא יוסף את אחיו ויכרם ויתנכר אליהם וידבר אתם
קשות ויאמר אלהם מאין באתם ויאמרו
מארץ כנען לשבר אכל: ויכר יוסף את אחיו והם לא
הכרהו: ויזכר יוסף את החלמות אשר חלם להם ויאמר
אלהם מרגלים אתם לראות את ערות הארץ באתם:
ויאמרו אליו לא אדני ועבדיך באו לשבר אכל: כלנו
בני איש אחד נחנו כנים אנחנו לא היו עבדיך מרגלים:
ויאמר אלהם לא כי ערות הארץ באתם לראות:
ויאמרו שנים עשר עבדיך אחים אנחנו בני איש

ושריאה שבע שני כפנא למיתי
כמא די אמר יוסף והוה כפנא
בכל ארעתא ובכל ארעא דמצרים
הוה לחמא: וכפנת כל ארעא
דמצרים וצוח עמא קדם פרעה
על לחמא ואמר פרעה לכל
מצראי אזילו לות יוסף די יימר
לכון תעבדון: וכפנא הוה על כל
אפי ארעא ופתח יוסף ית כל אוצריא
די בהון עבורא וזבין למצראי
ותקיף כפנא בארעא דמצרים:
וכל דיירי ארעא אתו למצרים
למזבן עבורא מן יוסף ארי
תקיף כפנא בכל ארעא: וחזא
יעקב ארי אית עבור מזדבן
במצרים ואמר יעקב לבנוהי
למה תתחזון: ואמר הא שמעית
ארי אית עבור מזדבן במצ׳
חותו לתמן וזבונו לנא מתמן
וניחי ולא נמות: ונחתו אחי
יוסף עשרה למזבן עבורא
ממצרים: וית בנימין אחוהי דיוסף
לא שלח יעקב עם אחוהי ארי
אמר דלמא יערעניה מותא:
ואתו בני ישראל למזבן עבורא
בגו עליא ארי הוה כפנא
בארעא דכנען: ויוסף הוא
שליט על ארעא הוא מזבין
עבורא לכל עמא דארעא ואתו
אחי יוסף וסגידו ליה על אפיהון
על ארעא: וחזא יוסף ית אחוהי
ואשתמודענון וחשיב מה
דימליל עמיהון ומליל עמהון
קשיין ואמר להון מנן אתיתון
ואמרו מארעא דכנען למזבן
עבורא: ואשתמודע יוסף ית
אחוהי ואנון לא אשתמודעוהי:
ודכיר יוסף ית חלמיא די הוה חלים
להון ואמר להון אלילי אתון למחזי
ית בדקא דארעא אתיתון: ואמרו ליה
לא רבוני ועבדך אתו למזבן עבורא:
כלנא בני גברא חד נחנא כיוני נחנא לא
הוו עבדך אלילי: ואמר להון לא אלהין
בדקא דארעא אתיתון למחזי: ואמרו
תרי עשר עבדך אחין אנחנא בני גברא

ותחלינה חסר

כאם וגם
שלט כת
ממצרים:
בתתגבהל
בגל

בין ספר מחדד
פיע ויכרם
חסר יבכ
שהעתקתו
מויכירים
מל׳

ותרעב ותחלינה. חוצמות
היו׳ תרש׳: ותרעב כל
ארץ מצרים. שהרקיבה
תבואתם שאצרו
חוץ משל יוסף: אשר
יאמר לכם תעשו הרי
גזר על התבואה והרקיבה
ומה אם יגזור עלינו ונמות:
על כל פני הארץ. מי הם
פני הארץ אלו העשירים:
את כל אשר בהם. כתרגומו
די בהון עבורא: וישבר
למצרים. שבר ל׳ מכר
ולשון קנין משמש כאן
הוא מכר. שברו לנו מעט
אכל. לשון קנין. ואל
תאמר אינו כי אם בת׳
בתבואה שאף ביין וחלב
מצינו שברו בלא כסף
וגו׳: וכל הארץ באו מצר׳
אל יוסף. לשבר. ואם
תדרשהו כסדרו היה
צריך לכת׳ לשבור מן
יוסף: וירא יעקב כי יש
שבר. ומהיכן ראה והלא
לא ראה אלא שמע הנה
שמעתי וגו׳ ומהו וירא
ראה באספקלריא של
קודש שעדיין יש לו סבר
עוד במצרים:
ולא היתה נבואה
ממש להודיעו שזה
יוסף: למה תתראו.
אל תראו עצמיכם
בפני בני ישמעאל ובני
עשו כאילו אתם שבעים
שאותה שעה עדיין היה
להם תבואה. ולי נראה
פשוטו למה תתראו
למה יהו הכל מסתכלים
בכם ומתמיהים עליכם
שאינכם מבקשים לכם
אכל טרם ימלא מה
שבידכם עד אחרים
שמעתי שהוא לשון

בפירוש

מרושה. ולא היו סומכין ברעב ודיו לו גם
ומרוה גם הוא יורא: ורוז הדבר נמן בעיני
רדו שמה. ולא אמר לכו רמז לרד״ו ועשר
שנים שנשתעבדו למצרים כמנין רד״ו: וירדו אחי
יוסף. ולא כתב וירדו בני יעקב מלמד שהיו

מתחרטים במכירתו ונתנו לבם להתנהג
עמו באחוה ולפדותו בכל ממון שיפסקו
עליהם: עשרה. מה ת״ל והלא כת׳ ואת
בנימין אחי יוסף. לא שלח. אלא לענין
האחוה היו חלוקין לעשרה. לא היתה
אהבת כלם ולא שנאת כלם שוה לו.
אבל לענין לשבור בר כלם לב אחד
להם: בדרך. פן יקראנו אסון.
ובבית לא יקראנו. אמר ר׳ אליעזר בן יעקב
מכאן שהשטן מקטרג בשעת הסכנה:
בתוך הבאים. מטמינים עצמן שלא
יכירום לפי שצום אביהם שלא יתראו
שלא תשלוט בהן עין רעה שכולם

נאים ל׳ וכלם גבורים: וישתחוו לו אפי׳.
שנשתטחו על פניהם. וכן כל השתחוי׳
פשוט ידים ורגלים הוא: ויתנכר
אליהם. נעשה להם כנכרי בדבריו
לדבר קשות: ויכר יוסף וגו׳ לפי
שהניחם חתומי זקן. והם לא הכירו
שיצא מאצלם בלא חתימת זקן
ועכשיו בא בחתימת זקן
ומדרש אגדה ויכר יוסף. את אחיו
כשנמסרו בידו הכיר מהם שהם
אחיו וריחם עליהם והם לא הכירו
כשנפל בידם לנהוג בו אחוה: אשר

חלם להם. עליהם. וידע שנתקיימו
שהרי השתחוו לו: ערות הארץ
גלוי הארץ. מהיכן היא נוחה
ליכבש כמו את מקורה הערה
ומן עירום ועריה וכן כל ערוה
שבמקרא לשון גלוי ואונקלוס
תירגם בדקא דארעא היא פרצ׳
בדק הבית ריעוע הבית. אבל
לא דקדק לפרשו לשון המקרא:
לא אדני. לא תאמר כן. והרי
עבדיך באו לשבור אוכל: כלנו
בני איש אחד. נצנצה בהם רוח הקודש